

Suvestinė redakcija nuo 2010-05-19 iki 2015-02-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [32-1221](#), i. k. 102301MISAK00000124

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S DĖL MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ APŽIŪROS IR MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ EKSPERTŲ TARYBOS

2002 m. kovo 20 d. Nr. 124
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 1997, Nr. [65-1540](#); 2000, Nr. [39-1093](#), Nr. [90-2773](#); 2002, Nr. [2-49](#)) 6 straipsnio 5 dalies 5 punktu, Medžioklės Lietuvos Respublikoje nuostatų (Žin., 2000, Nr. [32-905](#); 2001, Nr. [29-934](#), Nr. [84-2937](#)) 3 punktu, Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių (Žin., 2000, Nr. [53-1540](#), Nr. [94-2953](#); 2001, Nr. [20-677](#), Nr. [64-2366](#)) 39 punktu bei Aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)) 6.23, 6.39, 7.11 ir 11.5 punktais,

1. T v i r t i n u:

- 1.1. Medžioklės trofėjų apžiūros tvarką (pridedama);
- 1.2. 2001–2002 m. sezono medžioklės trofėjų apžiūros grafiką (pridedama);
- 1.3. Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos sudėtį (pridedama);
- 1.4. Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos nuostatus (pridedama);
- 1.5. Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatus (pridedama).

2. Nustatau, kad Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatai įsigalioja nuo 2002 m. birželio 1 d.

3. L a i k a u netekusiais galios:

- 3.1. aplinkos ministro 2000 m. balandžio 20 d. įsakymą Nr. 165 „Dėl Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos ir medžioklės trofėjų apžiūros“ (Žin., 2000, Nr. [36-1016](#));
- 3.2. aplinkos ministro 2000 m. rugsėjo 1 d. įsakymą Nr. 358 „Dėl Medžioklės plotų, esančių valstybinėje žemėje, nuomos sutarties tipinės formos patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [76-2309](#)).
4. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiu žodžiu „gyvūnija“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 124

MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ APŽIŪROS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka reglamentuoja medžioklės trofėjų apžiūros (toliau – Apžiūra) organizavimą. Apžiūros tikslas – pagal įvertinimui pateikiamus elninių žvėrių trofėjus nustatyti, ar medžiojant elninius žvėris laikomasi jų atrankos reikalavimų, nustatytų Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatais.

2. Apžiūra organizuojama kasmet, baigiantis medžioklės sezonui ar tuoj jam pasibaigus (kovo – birželio mėn.), pagal atitinkamu aplinkos ministro įsakymu nustatytą Apžiūros grafiką.

3. Apžiūrą vykdo medžioklės trofėjų apžiūros regioninės komisijos (toliau – Komisijos), kurių darbą organizuoja regionų aplinkos apsaugos departamentai, bendradarbiaudami su Medžioklės trofėjų ekspertų taryba, medžiotojų visuomeninėmis organizacijomis, miškų urėdijomis ir nacionalinių parkų direkcijomis. Į Komisijos sudėtį įtraukiami atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento atstovai ir Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos pasiūlyti medžioklės trofėjų ekspertai. Komisijos pirmininku skiriamas Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos narys.

4. Per medžioklės sezoną įgyti medžioklės trofėjai Apžiūrai pristatomi į grafike nurodytas vietas pagal rajonus, kuriuose šie trofėjai buvo įgyti, arba pagal medžiotojų gyvenamąją vietą. Pristatyti Apžiūrai privaloma tik per praėjusį medžioklės sezoną sumedžiotų elninių žvėrių ragus, tačiau Apžiūrai gali būti pristatomi ir kiti medžioklės trofėjai, kurių pateikimas nėra privalomas (šernų iltys, vilkų, lapių, mangutų ir barsukų kaukolės, vilkų kailiai ir kiti), kad, esant reikalui, jie būtų pasiūlyti įvertinti medžioklės trofėjų parodoje pagal tarptautines medžioklės trofėjų vertinimo formules.

5. Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai organizuoja departamento kontroliuojamoje teritorijoje sumedžiotų elninių žvėrių trofėjų sąrašų pagal šios Tvarkos 1 priede nustatytą formą sudarymą ir pateikimą Komisijoms iki grafike numatytos Apžiūros dienos.

6. Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos užtikrina, kad miškų urėdijos, kurioms aplinkos ministro įsakymu yra skirti komercinės medžioklės plotai, Komisijoms pateiktų užsienio medžiotojų šiuose medžioklės plotuose sumedžiotų ir išvežtų į užsienį medžioklės trofėjų vertinimo lapus.

7. Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai, organizuodami Komisijų darbą, informuoja medžiotojų visuomenines organizacijas dėl būtinumo medžiotojams pristatyti medžioklės trofėjus apžiūrai į grafike nurodytas vietas.

II. MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ PARUOŠIMO VERTINIMAS

8. Apžiūrai pateiktų elninių žvėrių trofėjų paruošimas vertinamas taip:

8.1. gerai paruošti – tai ragai su visa kaukole (išskyrus briedžio), nuo kurios visiškai nuvalyti minkštieji audiniai, o kaulai nubalinti, yra pridedamas tinkamai paruoštas apatinis žandikaulis (elninių žvėrių trofėjų sąrašo atitinkamoje grafoje žymima „G“);

8.2. patenkinamai paruošti – tai ragai, nuo kurių kaukolės minkštieji audiniai nėra tinkamai nuvalyti, kaulai pajuodę, apipeliję, apatinis žandikaulis yra, bet taip pat netinkamai paruoštas (negalima įžiūrėti dento ir pan.), arba ragai, kurių paruošimas atitinka įvertinimą „Gerai paruošti“, bet nėra apatinio žandikaulio (žymima „P“);

8.3. blogai paruošti – tai ragai, kurių kaukolė su audinių ar kailio likučiais, arba kaukolės kaulai dėl netinkamo apdirbimo yra sulaužyti, sukapoti ar supjaustyti, t. y. ragai, kaip medžioklės trofėjus, yra sugadinti, taip pat kai taurių elnių, danielių, stirninių ragai paruošti ne su visa viršutine kaukolės dalimi (žymima „B“). Blogai paruoštais taip pat laikomi ragai, kurių paruošimas atitinka įvertinimą „Gera paruošti“ bei „Patenkinamai paruošti“, bet apatinis žandikaulis yra ne to žvėries (žymima „SŽ“).

III. ELNINIŲ ŽVĖRIŲ ATRANKOS VERTINIMAS

9. Komisija, apžiūrėdama pateiktus elninių žvėrių trofėjus, nustato sumedžiotą žvėries amžių ir, vadovaudamasi Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatais ir Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklėmis, žvėries atrankos grupę, t. y. įvertina, ar žvėris buvo sumedžiotas nepažeidžiant nustatytų elninių žvėrių atrankos reikalavimų. Kiekvieno medžioklės trofėjaus apžiūros rezultatai pažymimi atitinkamoje elninių žvėrių trofėjų sąrašo grafoje.

10. Komisija informuoja medžioklės trofėjus įgijusius medžiotojus apie būtinybę pristatyti trofėjus į medžioklės trofėjų parodą, jeigu nustatoma, kad medžioklės trofėjai gali būti verti medžioklės trofėjų parodos medaliai, vertinant juos pagal tarptautines medžioklės trofėjų vertinimo formules (elninių žvėrių trofėjų sąrašo atitinkamoje grafoje žymima santrumpa „SP“).

11. Siekiant užtikrinti, kad jau apžiūrėti trofėjai nebūtų pakartotinai pateikiami kitoms Apžiūroms, elninių žvėrių ragai turi būti pažymimi ragų dešiniojo kelmelio užpakalinėje pusėje, įpjaunant ryškiai pastebimą įpjovą.

12. Jeigu medžioklės trofėjų įgijęs medžiotojas, gyvenantis kitame rajone, nei buvo įgytas trofėjus, pristato šį trofėjų Apžiūrai pagal savo gyvenamąją vietą, Komisija, apžiūrėjusi trofėjų, išduoda jį įgijusiam medžiotojui nustatytos formos pažymą (2 priedas), kurią jis per dvi savaites turi pateikti atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento rajono, kuriame žvėris buvo sumedžiotas, padaliniiui.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Apžiūrėjusi pateiktus medžioklės trofėjus, Komisija užpildo elninių žvėrių trofėjų sąrašo bei medžioklės trofėjų apžiūros protokolo (3 priedas) formas ir jas pateikia regiono aplinkos apsaugos departamentui. Esant reikalui, Komisija teikia išvadas bei pasiūlymus regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl atitinkamų administracinių priemonių medžiotojams, sumedžiojusiems labai perspektyvius elninius žvėris arba nepristačiusiems įgytų medžioklės trofėjų Apžiūrai, taikymo. Elninių žvėrių trofėjų sąrašo ir medžioklės trofėjų apžiūros protokolo kopiją regiono aplinkos apsaugos departamentas per vieną mėnesį po apžiūros pateikia Aplinkos ministerijai.

14. Ginčus dėl medžioklės trofėjų Apžiūros rezultatų (žvėrių amžiaus ar atrankinės grupės nustatymo) sprendžia Medžioklės trofėjų ekspertų taryba, vykdanči vyriausiosios medžioklės trofėjų apžiūros komisijos funkcijas.

---

nariai

_____ regiono aplinkos apsaugas departamento
_____ rajono agentūra

PAŽYMA
apie medžioklės trofėjaus apžiūrą

_____
data

_____
vieta

Pažymima, kad medžiotojas _____ apžiūrai pateikė _____
(vardas, pavardė)
rajone, _____ naudojamuose medžioklės plotuose, _____ miške
(medžioklės plotų naudotojas) (miško pavadinimas)

_____
(data)
sumedžiuoto _____ ragus, kurių dešiniojo rago šakų skaičius _____, kairiojo
žvėries rūšis
rago šakų skaičius _____.

Medžioklės trofėjų apžiūros komisija nustatė, kad žvėries amžius yra _____ (_____
(skaičiais ir žodžiu) ragai)
ir jis priskirtas _____ atrankos grupei, trofėjus paruoštas _____.

Medžioklės trofėjų apžiūros komisijos pirmininkas _____
(vardas, pavardė, parašas)

_____ regiono aplinkos apsaugas departamento _____ rajono agentūros
darbuotojas _____
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

3 priedas

_____ m. medžioklės sezono
_____ rajono (rajonų) medžioklės trofėjų apžiūros
PROTOKOLAS

Apžiūra įvyko _____ m. _____ d.

Medžioklės trofėjų ekspertų komisija:

Pirmininkas _____

Nariai _____

_____

Asistentai _____

Dalyvavo atstovai:

regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūros _____

_____

miškų urėdijos _____

medžiotojų draugijų, klubų _____

_____

ŠERNAI

Sumedžiota iš viso	Suaugusių patinų	Pristatyta ilčių	Siūloma parodai

VILKAI

Sumedžiota iš viso	Pristatyta		Siūloma parodai
	kaukolių	kailių	

Pasiskirstymas pagal sumedžiojimo rajonus

LAPĖS

Sumedžiota iš viso	Pristatyta kaukolių	Siūloma parodai

BARSUKAI, MANGUTAI

Sumedžiota iš viso	Pristatyta		Siūloma parodai
	kaukolių	kailių	

Pasiskirstymas pagal sumedžiojimo rajonus

Komisijos išvados ir pasiūlymai:

Parašai: pirmininkas _____

(v., pavardė, parašas)

Nariai _____

(v., pavardė, parašas)

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. 124

2001–2002 METŲ MEDŽIOKLĖS SEZONO MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ APŽIŪROS GRAFIKAS

Data, val.	Apžiūros vieta ir rajono aplinkos apsaugos agentūros telefonas	Vietovės, kuriose įgyti medžioklės trofėjai	Medžioklės trofėjų apžiūros komisija	
			pirmininkas	nariai (medžioklės trofėjų ekspertai, stažuotojai)
1	2	3	4	5
Alytaus apskritis				
2002 04 13 10 val.	Alytaus r. aplinkos apsaugos agentūra, Kauno g. 69, Alytus, tel. (8 235) 2 68 31	Alytaus r.	A. Kamičaitis	R. Buinauskas, E. Dainauskas, R. Gavrilovas, G. Kavaliauskas, R. Ribačiauskas, V. Sujeta, I. Vencius, T. Zubavičius
2002 04 13 12 val.	-“-	Lazdijų r.	-“-	-“-
2002 04 13 14 val.	-“-	Varėnos r., Druskininkai	-“-	-“-
Kauno apskritis				
2002 05 11 10 val.	Prienų r. aplinkos apsaugos agentūra, Kęstučio g. 32, Prienai, tel. (8 249) 6 04 90	Prienų r.	A. Šeškauskas	K. Giniūnas, V. Karpavičius, A. Navasaitis, G. Petružis, V. Piskunovas, E. Račkauskas, A. Ulinskis, R. Zuzevičius, T. Zubavičius
2002 05 11 13 val.	Kauno r. aplinkos apsaugos agentūra, Rotušės a. 12, Kaunas, tel. (8 37) 30 26 03	Kauno r.	-“-	-“-
2002 05 18 10 val.	Jonavos r. aplinkos apsaugos agentūra, Klaipėdos g. 7, Jonava, tel. (8 349) 5 40 74	Jonavos r.	-“-	-“-
2002 05 18 13 val.	Kaišiadorių r. aplinkos apsaugos agentūra, J. Basanavičiaus g. 13, Kaišiadorys, tel. (8 346) 6 00 20	Kaišiadorių r.	-“-	-“-
2002 05 25 10 val.	Raseinių r. aplinkos apsaugos agentūra, Maironio g. 7, Raseiniai, tel. (8 228) 5 11 46	Raseinių r.	-“-	-“-
2002 05 25 13 val.	Kėdainių r. aplinkos apsaugos agentūra, Dotnuvos g. 2, Kėdainiai tel. (8 347) 5 34 41	Kėdainių r.	-“-	-“-
Klaipėdos apskritis				
2002 04 27 10 val.	LMŽD Klaipėdos skyrius, Sodų g. 4, Klaipėda, tel. (8 26) 46 20 47	Klaipėdos r., Skuodo r., Kretingos r., Šilutės r., Neringa	V. Zakaras	P. Gumbelevičius, V. Kolokšanskis, E. Lingaitis, J. Mockus, V. Ostasevičius, G. Stankevičius, A. Stankevičienė, S. Kupšys
Marijampolės apskritis				
2002 05 11 10 val.	Marijampolės r. aplinkos apsaugos agentūra, S. Dariaus ir S. Girėno g. 4, Marijampolė, tel. (8 343) 9 19 58	Kazlų Rūdos sav., Kalvarijos sav.	K. Pėtelis	G. Brazaitis, V. Butautas, E. Dainauskas, A. Didžpinigaitis, A. Kamičaitis, E. Lingaitis, G. Pėtelis, S. Severinas, R. Sventickas, G. Stankevičius, A.

				Stankevičienė, E. Štrimaitis, T. Zubavičius
2002 05 18 9 val.	Vilkaviškio r. aplinkos apsaugos agentūra, Atgimimo a. 7-21, Vilkaviškis, tel. (8 342) 5 30 65	Vilkaviškio r.	K. Pėtelis	G. Brazaitis, V. Butautas, E. Dainauskas, A. Didžpinigaitis, A. Kamičaitis, E. Lingaitis, G. Pėtelis, S. Severinas, R. Sventickas, G. Stankevičius, A. Stankevičienė, E. Štrimaitis, T. Zubavičius
2002 05 18 15 val.	Šakių r. aplinkos apsaugos agentūra, Bažnyčios g. 3, Šakiai, tel. (8 345) 6 03 42	Šakių r.	-“-	-“-
Panevėžio apskritis				
2002 04 06 10 val.	Biržų r. aplinkos apsaugos agentūra, Ramunių g. 2, Biržai, tel. (8 450) 3 34 17	Biržų r.	P. Narbutas	K. Alekna, A. Auglys, E. Bukelskis, V. Maslinskas, P. Narbutas, B. Pranckūnas, J. Ramanauskas, V. Tamošiūnas, E. Tijušas
2002 04 20 10 val.	LMŽD Pasvalio skyrius, Panevėžio g. 68a, Pasvalys, tel. (8 451) 5 12 17	Pasvalio r.	-“-	-“-
2002 04 12 10 val.	Panevėžio r. aplinkos apsaugos agentūra, G. Jakšto g. 12, Panevėžys, tel. (8 45) 58 14 81	Panevėžio r.	-“-	-“-
2002 04 13 10 val.	Kupiškio r. aplinkos apsaugos agentūra, Vytauto g. 30a, Kupiškis, tel. (8 459) 3 53 79	Kupiškio r.	-“-	-“-
2002 05 04 10 val.	Rokiškio r. aplinkos apsaugos agentūra, Panevėžio g. 7, Rokiškis, tel. (8 458) 3 44 92	Rokiškio r.	-“-	-“-
Šiaulių apskritis				
2002 04 06 10 val.	Šiaulių r. aplinkos apsaugos agentūra, J. Basanavičiaus g. 41, Šiauliai, tel. (8 21) 52 41 54	Šiaulių r., Akmenės r., Joniškio r., Radviliškio r.	V. Zažeckis	V. Butautas, A. Dargis, V. Daukšys, A. Drūtys, P. Gumbelevičius, A. Plačiakis, S. Laurikietis, A. Ragauskas, M. Slišajevs, R. Saliamonavičius, J. Vaitkevičius, P. Zimblys, R. Zuzevičius, Z. Zažeckis
2002 04 07 13 val.	Pakruojo r. aplinkos apsaugos agentūra, Pergalės g. 1-1, Pakruojis, tel. (8 291) 5 13 12	Pakruojo r.	-“-	-“-
2002 04 13 10 val.	Kelmės r. aplinkos apsaugos agentūra, Vytauto Didžiojo g. 140, Kelmė, tel. (8 297) 5 31 79	Kelmės r.	-“-	S. Gražulevičius, P. Gumbelevičius, E. Lingaitis, J. Platūkis, A. Stankevičienė, G. Stankevičius, V. Zakaras
Telšių apskritis				
2002 04 13 12 val.	Telšių r. aplinkos apsaugos agentūra, Respublikos g. 5, Telšiai, tel. (8 294) 5 38 02	Telšių r., Mažeikių r., Plungės r.	A. Dargis	B. Banys, V. Butautas, A. Dargis, A. Drūtys, A. Jokūžys, S. Laurikietis, V. Ostasevičius, A. Plačiakis, B. Poderis, A. Ragauskas, R. Saliamonavičius
Tauragės apskritis				
2002 04 20 9 val.	Jurbarko r. aplinkos apsaugos agentūra, Muitinės g. 3a, Jurbarkas, tel. (8 248) 5 43 74	Jurbarko r.	G. Stankevičius	S. Gražulevičius, P. Gumbelevičius, E. Lingaitis, J. Platūkis, A. Stankevičienė, V. Zakaras
2002 04 20 13 val.	Tauragės r. aplinkos apsaugos agentūra,	Tauragės r.	-“-	-“-

	Kranto g. 10, Tauragė, tel. (8 446) 6 18 52			
2002 04 20 16 val.	Šilalės r. aplinkos apsaugos agentūra, Maironio g. 20b, Šilalė, tel. (8 269) 7 44 61	Šilalės r.	G. Stankevičius	S. Gražulevičius, P. Gumbelevičius, E. Lingaitis, J. Platūkis, A. Stankevičienė, V. Zakaras
Utenos apskritis				
2002 05 04 9 val.	Utenos r. aplinkos apsaugos agentūra, Metalo g. 11, Utena, tel. (8 239) 6 96 59	Utenos r.	P. Bluzma	R. Baleišis, E. Bukelskis, V. Danilevičius, A. Hofmanas, V. Maslinskas, A. Petrauskas, A. Seibutis, A. Šakėnas
2002 05 04 13 val.	Molėtų r. aplinkos apsaugos agentūra, Inturkės g.55, Molėtai, tel. (8 230) 5 13 02	Molėtų r.	-“-	-“-
2002 05 11 11 val.	Anykščių r. aplinkos apsaugos agentūra, J. Jablonskio g. 34, Anykščiai, tel. (8 251) 5 25 73	Anykščių r.	R. Baleišis	A. Auglys, P. Bluzma, E. Bukelskis, V. Danilevičius, A. Hofmanas, V. Maslinskas, A. Petrauskas, A. Šakėnas, V. Tamošiūnas, E. Tijušas
2002 05 18 11 val.	Ignalinos r. aplinkos apsaugos agentūra, Geležinkelio g. 34, Ignalina, tel. (8 229) 5 33 21	Ignalinos r., Zarasų r.	A. Truskauskas	V. Buičenka, E. Bukelskis, V. Danilevičius, J. Jaruševičius, A. Liutkus, A. Seibutis, A. Šakėnas, V. Tamošiūnas
Vilniaus apskritis				
2002 04 06 9 val.	Ukmergės r. aplinkos apsaugos agentūra, Vytauto g. 77, Ukmergė, tel. (8 340) 6 39 95	Ukmergės r.	P. Urbelis	R. Baleišis, P. Bluzma, E. Bukelskis, A. Hofmanas, J. Jaruševičius, P. Kanapienis, A. Liutkus, A. Šakėnas, A Vinslauskas
2002 04 06 13 val.	Širvintų r. aplinkos apsaugos agentūra, Vilniaus g. 86, Širvintos, tel. (8 232) 5 15 63	Širvintų r.	-“-	-“-
2002 04 19 9 val.	LMŽD Švenčionių skyrius, Vilniaus g. 14-3, Švenčionys, tel.: (8 217) 5 17 23, 5 27 87	Švenčionių r.	E. Tijušas	R. Baleišis, P. Bluzma, E. Bukelskis, A. Hofmanas, J. Jaruševičius, P. Kanapienis, A. Liutkus, A. Šakėnas, A Vinslauskas
2002 05 09 9 val.	LMŽD Vilniaus skyrius, Stiklių g. 6, Vilnius, tel. (8 22) 62 78 82	Vilniaus r.	-“-	R. Baleišis, P. Bluzma, E. Bukelskis, A. Hofmanas, J. Jaruševičius, P. Kanapienis, A. Liutkus, G. Mateika, T. Navsutis, A. Petrauskas, A. Stanislovaitis, A. Seibutis, A. Šakėnas, V. Tamošiūnas, A. Truskauskas, A. Vaišnoras, A Vinslauskas
2002 04 20 9 val.	LMŽD Trakų skyrius, Birutės g. 4, Trakai, tel. (8 528) 5 31 74	Trakų r.	-“-	-“-
2002 04 20 14 val.	LMŽD Šalčininkų skyrius, Vilniaus g.53, Šalčininkai, tel. (8 250) 5 63 94	Šalčininkų r.	-“-	-“-

Pastabos:

1. Medžioklės trofėjų apžiūros komisijų darbe gali dalyvauti ir kiti, į komisijų sąrašus neįtraukti medžioklės trofėjų ekspertai.

2. Esant reikalui, regionų aplinkos apsaugos departamentai gali keisti medžioklės trofėjų apžiūros komisijų darbo vietą ir laiką, suderinę tai su komisijų pirmininkais bei informavę visuomenines medžiotojų organizacijas.

3. Alytaus, Varėnos ir Lazdijų rajonuose bei Druskininkuose įgyti medžioklės trofėjai, pateikti į 2002 m. kovo 12-16 d. Alytaus kraštotyros muziejuje organizuotą medžioklės trofėjų parodą ir jos metu įvertinti, neprivalo būti pateikiami pakartotinei apžiūrai į šiame grafike nurodytas medžioklės trofėjų apžiūros vietas.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. 124

MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ EKSPERTŲ TARYBOS SUDĖTIS

Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos sudėtį sudaro:

K. Pėtelis	– Lietuvos žemės ūkio universiteto Miškų fakulteto vyr. asistentas, Tarybos pirmininkas;
Nariai: R. Baleišis	– dr., Ekologijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis;
P. Bluzma	– dr., Ekologijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis, Žinduolių ekologijos sektoriaus vedėjas;
E. Dainauskas	– Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos Alytaus skyriaus valdybos pirmininkas;
A. Dargis	– UAB „Stuoba“ direktorius, Šiaulių r. Miškininkų medžiotojų būrelio valdybos narys;
A. Kamičaitis	– Alytaus miškų urėdijos Punios girininkijos girininko padėjėjas;
P. Narbutas	– Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos Panevėžio skyriaus valdybos pirmininkas;
A. Petrauskas	– vyresnysis medžioklės trofėjų ekspertas;
G. Stankevičius	– Tauragės miškų urėdijos medžioklės žinovas;
A. Šeškauskas	– Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos medžioklės trofėjų ekspertų komisijos pirmininkas;
E. Tijušas	– Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos Vilniaus skyriaus vyr. medžioklės žinovas;
A. Truskauskas	– UAB „Devana“ direktorius;
P. Urbelis	– Aplinkos ministerijos Miškų departamento Miškininkystės skyriaus vyresn. specialistas;
V. Zakaras	– Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos Klaipėdos skyriaus valdybos pirmininkas;
V. Zažeckis	– dr., Medžiotojų mokymo centro „Halali“ vadovas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [233](#), 2002-05-08, *Žin.*, 2002, Nr. 55-2210 (2002-06-05), i. k. 102301MISAK00000233

Nr. [D1-389](#), 2010-05-12, *Žin.*, 2010, Nr. 57-2818 (2010-05-18), i. k. 110301MISAK00D1-389

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. kovo 20 d.
įsakymu Nr. 124

MEDŽIOKLĖS TROFĖJŲ EKSPERTŲ TARYBOS NUOSTATAI

I. BENDROJI DALIS

1. Medžioklės trofėjų ekspertų taryba (toliau – Taryba) yra visuomeniniais pagrindais dirbantis patariamasis organas prie Aplinkos ministerijos. Tarybos sudėtį (narius) tvirtina aplinkos ministras. Tarybos pirmininką pirmojo Tarybos posėdžio metu iš patvirtintų Tarybos narių renka patys Tarybos nariai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-151](#), 2007-03-14, *Žin.*, 2007, Nr. 32-1166 (2007-03-17), i. k. 107301MISAK00D1-151

2. Taryba savo darbą organizuoja, vadovaudamasi Aplinkos apsaugos, Laukinės gyvūnijos įstatymais, Medžioklės Lietuvos Respublikoje nuostatais, šiais nuostatais bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

3. Tarybai pirmininkauja pirmininkas, kuris organizuoja Tarybos darbą ir yra atsakingas už Tarybos priimtų sprendimų ir siūlymų pateikimą Aplinkos ministerijai.

4. Taryba veikia, vadovaudamasi kolegialaus klausimų svarstymo ir sprendimų priėmimo, demokratijos, teisėtumo ir viešumo principais.

5. Šie nuostatai reglamentuoja Tarybos sudarymą, uždavinius, funkcijas ir darbo organizavimą.

II. TARYBOS VEIKLOS UŽDAVINYS, TIKSLAS IR FUNKCIJOS

6. Tarybos veiklos uždavinys yra pasiūlymų teikimas Aplinkos ministerijai dėl atrankinės medžioklės bei medžioklės trofėjų vertinimo, apžiūrų ir apskaitos reglamentavimo. Taryba taip pat dalyvauja rengiant medžioklės trofėjų apžiūras, apmokant būsimuosius medžioklės trofėjų ekspertus, tobulinant medžiojamųjų gyvūnų apsaugą ir medžioklės organizavimą, plėtojant visuomenės ir medžiotojų švietimą, pabrėžiant taisyklingos medžioklės reikšmę aplinkos apsaugai.

7. Tarybos veiklos tikslas – įtvirtinti taisyklingos medžioklės principus Lietuvoje, propaguoti medžioklės trofėjų pažinimo reikšmę ir mokslo apie juos svarbą.

8. Tarybos funkcijos:

8.1. pagal mokslinių tyrimų rezultatus teikti pasiūlymus dėl atskirų medžiojamųjų gyvūnų rūšių atrankinės medžioklės reikalavimų nustatymo, siekiant užtikrinti tinkamą medžiojamųjų gyvūnų populiacijų būklę;

8.2. teikti pasiūlymus dėl medžioklės trofėjų apžiūras bei medžioklės trofėjų apskaitą reglamentuojančių teisės aktų projektų rengimo;

8.3. raštu suderinę su medžiotojų visuomeninėmis organizacijomis, vienijančiomis klubus ir būrelius, siūlyti kasmetinių medžiotojų visuomeninių organizacijų, vienijančių klubus ir būrelius, medžioklės trofėjų apžiūrų vietas, grafikus, medžioklės trofėjų apžiūrų komisijų sudėtį. Iki vasario 1 d. nepateikus suderintų siūlymų, sprendimą dėl medžioklės trofėjų apžiūrų grafiko ir komisijų sudėties priima Aplinkos ministerija;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-598](#), 2008-11-11, *Žin.*, 2008, Nr. 133-5148 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK00D1-598

8.4. vertinti medžioklės trofėjų apžiūrų rezultatus ir teikti išvadas;

8.5. vykdyti vyriausiosios medžioklės trofėjų apžiūros komisijos funkcijas, sprendžiant iškilusius ginčus dėl medžioklės trofėjų ir elninių žvėrių atrankos vertinimo;

8.6. teikti metodinę paramą medžioklės trofėjų parodų rengėjams;

8.7. teikti pasiūlymus dėl medžiotojų selekcininkų rengimą ir jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų rengimo;

8.8. teikti pasiūlymus dėl medžioklės trofėjų ekspertų veiklą ir kategorijų suteikimą bei anuliavimą reglamentuojančių teisės aktų projektų rengimo bei egzaminuoti kandidatus į medžioklės trofėjų ekspertus.

III. TARYBOS DARBO REGLAMENTAVIMAS

9. Tarybos veikla planuojama sudarant metinį Tarybos darbo grafiką ir tvirtinant jį medžioklės sezono (nuo balandžio 1 d. iki kovo 31 d.) pirmajame posėdyje. Tarybos veiklą koordinuoja Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamentas.

10. Visą medžiagą, kuri bus svarstoma posėdžio metu, Tarybos pirmininkas ar kitas posėdžiui vadovauti paskirtas Tarybos narys pateikia visiems Tarybos nariams ir Aplinkos ministerijai. Tarybos nariams ši medžiaga išsiunčiama ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki posėdžio dienos. Kartu yra pateikiama planuojamo posėdžio darbotvarkė, nurodoma posėdžio vieta ir laikas.

11. Tarybos nariai per 7 kalendorines dienas turi pateikti savo pastabas bei pasiūlymus svarstomais klausimais.

12. Tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė Tarybos narių. Tarybos nariai, negalintys dalyvauti posėdyje, apie tai praneša iš anksto. Šių Tarybos narių raštu pareikšta nuomonė svarstomais klausimais paskelbiama posėdžio metu.

13. Esant reikalui, į Tarybos posėdį gali būti kviečiami įvairių institucijų atstovai, mokslininkai.

14. Tarybos posėdžiuose balsuojama atviru balsavimu. Tarybos nutarimai priimami posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, sprendžiamąjį balsą turi Tarybos pirmininkas.

15. Tarybos posėdžiai yra protokoluojami, vadovaujantis raštvedybos taisyklėmis. Jei vyko balsavimas, nurodomi balsavimo rezultatai. Atskirų Tarybos narių nuomonė, nesutampanti su priimtu sprendimu, šiems pageidaujant, gali būti užfiksuojama protokole. Protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas, posėdžio sekretorius ir visi posėdyje dalyvavę Tarybos nariai.

16. Tarybos posėdžių protokolai pateikiami Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos departamentui, kur šių dokumentų originalai paliekami saugoti. Esant reikalui, Tarybos posėdžių protokolai, kuriuose priimti sprendimai dėl teikimo suteikti ar anuliuoti medžioklės trofėjų ekspertų kvalifikacijas ir kiti sprendimai, gali būti skelbiami Aplinkos ministerijos interneto tinklapyje. Atskiru Tarybos sprendimu posėdžio protokolų kopijos taip pat išsiunčiamos kitoms institucijoms.

17. Tarybos posėdžio protokolas Tarybos nariams yra išsiunčiamas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo posėdžio dienos.

IV. TARYBOS VEIKLOS SUSTABDYMAS

18. Tarybos veikla sustabdoma arba nutraukiama aplinkos ministro įsakymu.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 124

ELNINIŲ ŽVĖRIŲ ATRANKINĖS MEDŽIOKLĖS NUOSTATAI

I. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Elninių žvėrių atrankinės medžioklės nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja laisvėje gyvenančių elninių žvėrių (briedžių, taurių elnių, danielių, stirnų) patinų (toliau – žvėrių) atrankinį medžiojimą, siekiant pagerinti šių žvėrių bandos kokybę ir jų išauginamus ragus.

2. Pagrindinės šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. **Atranka** – žvėrių sumedžiojimo eiliškumo nustatymas, atliekamas medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudotojų, siekiant užtikrinti, kad, nesant natūralios atrankos ar jai susilpnėjus, būtų tinkamai atrenkami ir laiku sumedžiojami silpni bandos individai, o jauni bei viduramžiai gerai besivystantys žvėrys – saugomi.

2.2. **Amžiaus klasė** – žvėries vystymosi periodas, kurio metu kūno ir atskirų jo dalių vystymasis bei fiziologiniai procesai kinta palyginti nežymiai. Vyresnių kaip vienerių metų elninių žvėrių patinų amžius nurodomas, pateikiant nuorodą, kelintus jų gyvenime ragus jie yra išauginę (1 lentelė).

1 lentelė

Elninių žvėrių patinų amžiaus klasės

Amžiaus klasė	Amžius (metais arba kelinti išauginti ragai)			
	Briedis	Tauris elnias	Danielius	Stirnas
0 Jaunikliai	iki 1 metų	iki 1 metų	iki 1 metų	iki 1 metų
I Metiniai	1	1	1	1
II Jauni	2–3	2–3	2–3	2
III Viduramžiai	4–7	4–9	4–7	3–4
IV Brandūs	8–10	10–12	8–10	5–6
V Seni	11 ir vyresni	13 ir vyresni	11 ir vyresni	7 ir vyresni

2.3. **Trofėjinės brandos amžius** – laikotarpis, kai žvėrys turi vertingiausias ragus. Trofėjinės brandos amžius baigiasi, sulaukus tikslinio amžiaus.

2.4. **Tikslinis amžius** – tai rekomenduojamas amžius, kurį turi pasiekti perspektyvūs ir gerai besivystantys žvėrys, kad būtų išauginti vertingiausi ragai, o šių žvėrių teigiama įtaka elninių žvėrių bandai truktų kuo ilgiau. Atskirų rūšių žvėrių tikslinis amžius nustatytas, atsižvelgiant į vidutinį amžių, kurio sulaukę tos rūšies žvėrių patinai turi stambiausius (vidutiniškai) ragus (2 lentelė).

2 lentelė

Elninių žvėrių patinų trofėjinės brandos pradžia ir tikslinis amžius

Žvėrių rūšis	Trofėjinės brandos amžiaus pradžia (išauginti ragai)	Tikslinis amžius (išauginti ragai)
Briedis	aštunti	dešimti
Tauris elnias	dešimti	dvylikti
Danielius	aštunti	dešimti
Stirna	penkti	šešti

2.5. **Atrankos grupė** – tai sąlyginė žvėrių grupė, į kurią žvėrys skiriami pagal jų morfologinių požymių panašumą, sveikatos būklę ir ragų išsivystymą. Išskiriamos šios atrankos grupės: labai perspektyvūs, perspektyvūs ir medžiotini žvėrys. Medžiotini žvėrys skirstomi į atrankinius, brandžius ir elitinius brandžius.

2.6. **Perspektyvūs žvėrys** – tai žvėrys, nepasiekę trofėjinės brandos, kurie savo amžiaus klasėje yra vidutinio bei didesnio nei vidutinio svorio ir turi vidutinius bei stambesnius nei vidutiniai ragus, išskyrus žvėris, priskirtus labai perspektyvių grupei.

2.7. **Labai perspektyvūs žvėrys** – tai žvėrys, gerokai viršijantys vidutinius savo amžiaus klasės rodiklius.

2.8. **Medžiotini žvėrys** – tai žvėrys, kurie dėl jų reikšmės populiacijai (ligoti, traumuoti, silpnai, nenormaliai besivystantys, pasiekę trofėjinę brandą arba nusenę) turi būti arba gali būti sumedžioti. Medžiotini žvėrys skirstomi į atrankinius, brandžius ir elitinius brandžius.

2.8.1. **Atrankiniai (selekciniai) žvėrys** – tai žvėrys, nepasiekę trofėjinės brandos, kurie savo amžiaus klasėje yra mažesnio nei vidutinio svorio arba turi smulkesnius už vidutinius atitinkamoje amžiaus klasėje ragus. Į šią grupę skiriami ligoti ar traumuoti žvėrys.

2.8.2. **Brandūs žvėrys** – tai trofėjinę brandą pasiekę žvėrys.

2.8.3. **Elitiniai brandūs žvėrys** – tai brandūs labai gerai išsivystę žvėrys, kurių ragų masė yra ne mažesnė kaip: briedžių – 6 kg, taurių elnių – 7 kg, stirnių Pietvakarių Lietuvoje – 320 g, likusioje Lietuvos teritorijoje – 300 g, danielių – 2,5 kg. Elitiniai brandūs žvėrys turi būti sumedžioti pasiekę tikslinį amžių.

2.9. **Nenormalūs ragai** – ragai, kurių forma labai skiriasi nuo tipiškos tos rūšies žvėrių ragų formos: peruko, sraigto formos, daugiakamieniai ragai bei ragai, kurių šakų skaičius ant atskirų ragų skiriasi daugiau, nei nurodyta 3 lentelėje.

3 lentelė

Elnių žvėrių patinų skirstymas pagal ragų šakų skaičių

Žvėries pavadinimas	Rago šakų skaičius, vnt.		
	Vieno rago	Kito rago	Abiejų ragų
iešmaragis (briedis, tauris elnias, danielius) arba ylaragis (stirminas)	1	1	2
nepilnas šakiaragis	1	2	3
šakiaragis	2	2	4
nepilnas šešiašakis	3	2	5
šešiašakis	3	3	6
nepilnas aštuonšakis	4	2 arba 3	6 arba 7
aštuonšakis	4	4	8
nepilnas dešimtšakis	5	3 arba 4	8 arba 9
dešimtšakis	5	5	10
nepilnas dvylikašakis	6	4 arba 5	10 arba 11
dvylikašakis	6	6	12
nepilnas keturiolikašakis	7	5 arba 6	11 arba 13
keturiolikašakis ir t. t.	7	7	14

2.10. **Ragų masė** – tai ragų su visa kaukole be apatinio žandikaulio masė, atmetus viršutinio žandikaulio svorį (stirninams – 90 g, tauriesiems elniams – 700 g, briedžiui – 1000 g).

2.11. **Rago šaka** – atsišakojusi rago dalis, kurios ilgis tauriojo elnio, danieliaus ir briedžio raguose didesnis kaip 2 cm, stirnino – 1 cm. Rago šaka laikoma tik tokia atsišakojusi rago dalis, jeigu jos ilgis yra didesnis už jos pagrindo plotį. Nurodant šakų skaičių, įskaitoma ir rago kamieno viršūnė.

2.12. **Pietvakarių Lietuva** – regionas, apimantis Marijampolės apskritį.

3. Po sunkių žiemų, kai žvėrys būna nusilpę, vėliau šeriasi ir nuvalo ragus arba augina menkesnius ragus, Medžioklės trofėjų ekspertų tarybai pasiūlius, atskiru aplinkos ministro įsakymu šių Nuostatų kai kurie reikalavimai gali būti laikinai sustabdomi arba keičiami.

II. Žvėrių atranka

4. Atrankos tikslas – atrinkti selekciniu požiūriu ydingus pagal šių Nuostatų reikalavimus atrankiniams priskirtinus žvėris bei išsaugoti perspektyvius žvėris. Atsižvelgiant į tai, draudžiama

medžioti labai perspektyvius ir perspektyvius žvėris, o medžiotini žvėrys medžiojami, laikantis 5 punkte nustatytos rekomenduojamos tvarkos.

5. Intensyviausią atranką rekomenduojama vykdyti metinių ir jaunų žvėrių (I ir II amžiaus klasės) tarpe, kada atrankos požymiai, pateikti šių Nuostatų III skyriuje „Žvėrių priskyrimas atrankos grupėms“, yra ryškiausi, siekiant, kad prasčiausi atrankiniai žvėrys nesulauktų lytinės brandos (rujojimo) amžiaus. Pagal žvėrių reikšmę populiacijai rekomenduojamas toks jų sumedžiojimo eiliškumas ir laikotarpis, atsižvelgiant į rują:

- 1) atrankiniai – sumedžiotini prieš rują;
- 2) seni – sumedžiotini bet kuriuo leidžiamu metu;
- 3) brandūs – sumedžiotini pasibaigus rujai;
- 4) elitiniai brandūs, pasiekę tikslinį amžių, – sumedžiotini pasibaigus rujai.

III. Žvėrių priskyrimas atrankos grupėms

6. Akivaizdžiai ligoti, sužeisti ar traumuoti (ypač su galūnių bei galvos traumomis), su bet kokio stiprumo ragų kelmelių pažeidimais, nenormaliais ragais žvėrys skiriami prie atrankinių, nepaisant jų amžiaus ir kitų tai rūšiai nustatytų atrankos požymių.

7. Nesunkiai traumuoti žvėrys, išskyrus 6 punkte paminėtas traumas, taip pat su nenormaliais ragais, išsivysčiusiais dėl augančių ragų (pantų) pažeidimo ar ragų nušalimo, taip pat su mechaniškai nulaužtu rago kamieniu ar rago šaka, negali būti skiriami prie atrankinių.

8. Atrankiniais briedžiais laikomi:

- 8.1. nuplikusiu kailiu;
- 8.2. silpnai besivystantys (metiniai mažiau kaip 250 kg, 2–4 metų amžiaus mažiau kaip 300 kg ir vyresni mažiau kaip 350 kg svorio);
- 8.3. agresyvūs ne rujos metu;
- 8.4. turintys ragus, atitinkančius požymius pagal 4 lentelės grafą „Atrankiniai“:

4 lentelė

Briedžių skirstymas į atrankos grupes pagal ragus ir amžių

Ragai (skliaustuose – amžius metais)	Amžiaus klasė	Atrankiniai	Perspektyvūs	Labai perspektyvūs
Pirmieji (1.5)	Metiniai	Gumbaragiai. Iešmaragiai, kurių ragai trumpesni kaip 20 cm	Iešmaragiai, kurių ragai ilgesni kaip 20 cm	Nepilni šakiaragiai ir su šakotesniais ragais
Antrieji (2.5)	Jauni	Gumbaragiai. Iešmaragiai	Šakiaragiai	Šakotesni nei šakiaragiai
Tretieji (3.5)		Iešmaragiai. Nepilni šakiaragiai. Šakiaragiai su trumpesnėmis kaip 25 cm ragų šakomis (vidurkis)	Šakiaragiai, su ilgesnėmis kaip 25 cm ragų šakomis (vidurkis)	Nepilni šešiašakiai ir su šakotesniais ragais
Ketvirtieji ir penktieji (4.5–5.5)	Viduramžiai	Iešmaragiai. Šakiaragiai. Nepilni šešiašakiai. Šešiašakiai su trumpesnėmis kaip 25 cm ragų šakomis (vidurkis)	Šešiašakiai su ilgesnėmis kaip 25 cm ragų šakomis (vidurkis)	Nepilni aštuonšakiai ir su šakotesniais ragais
Šeštieji ir septintieji (6.5–7.5)		Visi briedžiai, kurių ragai nepriklausomai nuo jų formos ir šakų skaičiaus sveria mažiau kaip 5 kg	Briedžiai, kurių ragai sveria daugiau kaip 5 kg	Briedžiai, kurių ragai sveria daugiau kaip 6 kg
Aštuntieji-dešimtieji (trofėjinė branda) (8.5–10.5)	Brandūs	Medžiotini (elitiniai brandūs – briedžiai, kurių ragai sveria daugiau kaip 6 kg)		
Vienuoliktieji ir vyresni (11.5 ir vyresni)	Seni	Medžiotini		

9. Atrankiniais tauriaisiais elniais laikomi:

9.1. silpnai besivystantys;

9.2. turintys ragus, atitinkančius požymius pagal 5 lentelės grafą „Atrankiniai“:

5 lentelė

Taurių elnių skirstymas į atrankos grupes pagal ragus ir amžių

Ragai (skliaustuose – amžius metais)	Amžiaus klasė	Atrankiniai	Perspektyvūs	Labai perspektyvūs
Pirmieji (1.5)	Metiniai	Iešmaragiai smailaviršūniai, išskyrus su ilgesniais kaip 30 cm ragais. Iešmaragiai bukaviršūniai su trumpesniais kaip 20 cm ragais. Iešmaragiai, kurių ragai labai nevienodo ilgio bei kurių ragai nenuvalyti po spalio 10 d.	Iešmaragiai smailaviršūniai su ilgesniais kaip 30 cm ragais. Iešmaragiai bukaviršūniai su ilgesniais kaip 20 cm ragais	Nepilni šakiaragiai ir su šakotesniais ragais
Antrieji (2.5)	Jauni	Iešmaragiai. Šakiaragiai. Šešiašakiai. Nepilni aštuonšakiai, kurių ragai ploni (kamieno apimtis apačioje mažesnė kaip 9 cm, viršuje – 8 cm), o jų masė sukoncentruota apatinėje dalyje	Nepilni aštuonšakiai, kurių ragai ploni, bet masė sukoncentruota viršutinėje dalyje. Nepilni aštuonšakiai, kurių ragai stori nepriklausomai nuo masės sukoncentravimo. Aštuonšakiai	Nepilni dešimtšakiai ir su šakotesniais ragais
Tretieji (2.5)		Aštuonšakiai ir prastesni. Nepilni dešimtšakiai, kurių ragai ploni (kamieno apimtis apačioje mažesnė kaip 10 cm, viršuje – 9 cm), o jų masė sukoncentruota apatinėje dalyje	Nepilni dešimtšakiai, kurių ragai ploni, bet masė sukoncentruota viršuje. Nepilni dešimtšakiai, kurių ragai stori nepriklausomai nuo masės sukoncentravimo. Visi dešimtšakiai	Nepilni dvylikašakiai ir šakotesniais ragais
Ketvirtieji – šeštieji (4.5–6.5)	Viduramžiai	Dešimtšakiai ir prastesni. Nepilni dvylikašakiai, kurių ragai ploni (kamieno apimtis apačioje mažesnė kaip 13 cm, viršuje – 12 cm), o jų masė sukoncentruota apatinėje dalyje. Elniai, kurių ragai be pokarūninių šakų.	Nepilni dvylikašakiai, kurių ragai ploni, bet jų masė sukoncentruota viršutinėje dalyje. Nepilni dvylikašakiai, kurių ragai stori nepriklausomai nuo masės sukoncentravimo. Visi dvylikašakiai.	Nepilni keturiolikašakiai ir su šakotesniais ragais
Septintieji – devintieji (7.5–9.5)		Nepilni dvylikašakiai ir prastesni. Dvylikašakiai ir su šakotesniais ragais, jeigu ragai nemasyvūs, sveriantys 5 kg ir mažiau, taip pat be karūnų arba silpnomis karūnomis (mažiau kaip 7 šakos), be pokarūninių arba su trumpesnėmis kaip 20 cm pokarūninėmis šakomis	Dvylikašakiai ir su šakotesniais ragais, sveriančiais daugiau kaip 5 kg, taip pat su stipriomis karūnomis (8 ir daugiau šakų), su ilgesnėmis negu 20 cm pokarūninėmis šakomis	Dvylikašakiai ir su šakotesniais ragais, sveriančiais daugiau negu 7 kg
Dešimtieji – dvyliktieji (10.5–12.5)	Brandūs	Medžiotini (elitiniai brandūs – taurieji elniai, kurių ragai sveria daugiau kaip 7 kg)		
Tryliktieji ir vėlesni (13.5 ir vyresni)	Seniai	Medžiotini		

10. Atrankiniais danieliais laikomi:

10.1. silpnai besivystantys;

10.2. beragiai bei su vienu ragu;

10.3. labai asimetriškais ragais;

10.4. turintys ragus, atitinkančius požymius pagal 6 lentelės grafą „Atrankiniai“.

6 lentelė

Danielių patinų skirstymas į atrankos grupes pagal ragus ir amžių

Ragai (skliaustuose – amžius metais)	Amžiaus klasė	Atrankiniai	Perspektyvūs	Labai perspektyvūs
Pirmieji (1.5)	Metiniai	Gumbaragiai. Iešmaragiai, kurių ragai labai ploni arba trumpesni už ausų kaušelius, išskyrus su labai storu (kriaušišku) pamatu. Iešmaragiai, kurių ragai labai skiriasi ilgiu	Iešmaragiai, kurių ragai stori arba ilgesni už ausų kaušelius, taip pat labai ploni arba trumpesni už ausų kaušelius, bet su labai storu (kriaušišku) pamatu	Nepilni šakiaragiai ir su šakotesniais ragais
Antrieji (2.5)	Jauni	Gumbaragiai. Iešmaragiai. Šakiaragiai. Nepilni šešiašakiai. Šešiašakiai, kurių akinės ir pomentinės šakos trumpesnės kaip 8 cm, be menčių užuomazgų, su trumpesniais kaip 35 cm ir plonais (kamieno apimtis apačioje ir viršuje mažesnė kaip 6 cm) ragais	Šešiašakiai, kurių akinės ir pomentinės šakos ilgesnės kaip 8 cm, su menčių užuomazgomis bei su ilgesniais kaip 35 cm ir storais (kamieno apimtis apačioje ir viršuje didesnė kaip 7 cm) ragais	Nepilni aštuonšakiai ir su šakotesniais ragais
Tretieji (3.5)		Šešiašakiai ir prastesni. Danieliai su šakotesniais, bet be menčių ragais. Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių ragų akinės ir pomentinės šakos trumpesnės kaip 10 cm arba mentės yra mažos, trikampio formos ar su ovalo formos iškarpomis, arba ragai trumpesni kaip 40 cm ir ploni (kamieno apimtis apačioje ir viršuje mažesnė kaip 7 cm)	Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių akinės ir pomentinės šakos ilgesnės kaip 10 cm, mentės be ovalo formos iškarpu, o ragai ilgesni kaip 40 cm ir stori (kamieno apimtis apačioje ir viršuje didesnė kaip 7 cm)	Danieliai, kurių ragai kaip ir perspektyvių, tačiau ragų mentės platesnės kaip 9 cm ir ilgesnės kaip 20 cm
Ketvirtieji ir penktieji (4.5–5.5)	Viduramžiai	Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių ragų akinės ir pomentinės šakos yra trumpesnės kaip 13 cm, arba ragai yra be menčių, arba kurių mentės su ovalo formos ar giliomis iškarpomis, arba mentės yra rombo ar trikampio formos, arba ragai yra trumpesni kaip 50 cm ir ploni (kamieno apimtis apačioje ir viršuje mažesnė kaip 9 cm)	Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių akinės ir pomentinės šakos ilgesnės kaip 13 cm, mentės be ovalo formos ar gilių iškarpu, ilgesni kaip 50 cm ir stori (kamieno apimtis apačioje ir viršuje didesnė kaip 9 cm)	Danieliai, kurių ragai kaip ir perspektyvių, bet ragų mentės platesnės kaip 12 cm ir ilgesnės kaip 30 cm

Šeštieji ir septintieji (6.5–7.5)	Viduramžiai (tęsinys)	Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių ragai yra be menčių arba kurių mentės yra su ovalo formos ar giliomis iškarpomis, mentės yra rombo, trikampio ar „žuvies pilvo“ formos, arba ragai trumpesni kaip 60 cm ir ploni (kamieno apimtis apačioje ir viršuje mažesnė kaip 10 cm) arba sveria mažiau nei 2,3 kg	Danieliai nepriklausomai nuo ragų šakų skaičiaus, kurių ragų mentės be ovalo formos ar gilių iškarpu, ragai ilgesni kaip 60 cm ir stori (kamieno apimtis apačioje ir viršuje didesnė kaip 10 cm) ir sveria daugiau nei 2,3 kg	Danieliai, kurių ragai kaip ir perspektyvių, bet ragų mentės platesnės kaip 15 cm ir ilgesnės kaip 35 cm
-----------------------------------	-----------------------	---	---	--

Aštuntieji – dešimtieji (8.5–10.5)	Brandūs	Medžiotini (elitiniai brandūs – danieliai, kurių ragai sveria daugiau kaip 2,5 kg)
Vienuoliktieji ir vėlesni (11.5 ir vyresni)	Seniai	Medžiotini

11. Atrankiniais stirniniais laikomi:

11.1. silpnai besivystantys;

11.2. Pietvakarių Lietuvoje – turintys ragus, atitinkančius požymius pagal 7 lentelės, o kitoje Lietuvos dalyje – turintys ragus, atitinkančius požymius pagal 8 lentelės grafą „Atrankiniai“:

7 lentelė

Pietvakarių Lietuvos stirnių skirstymas į atrankos grupes pagal ragus ir amžių

Ragai (skliaustuose – amžius metais)	Amžiaus klasė	Atrankiniai	Perspektyvūs	Labai perspektyvūs
Pirmieji (1.5)	Metiniai	Gumbaragiai. Ylaragiai	Nepilni šakiaragiai	Šakiaragiai ir su šakotesniais ragais
Antrieji (2.5)	Jauni	Gumbaragiai. Ylaragiai. Nepilni šakiaragiai. Šakiaragiai su trumpesnėmis nei 4 cm ragų šakomis (vidurkis)	Šakiaragiai su ilgesnėmis kaip 4 cm ragų šakomis (vidurkis)	Nepilni šešiašakiai ir su šakotesniais ragais
Tretieji ir ketvirtieji (3.5–4.5)	Vidur-amžiai	Šakiaragiai ir nepilni šešiašakiai, išskyrus su labai masyviais ragais, sveriančiais daugiau nei 250 g. Šešiašakiai, kurių ragų masė sukonzentruota apačioje, o šakos trumpesnės kaip 4 cm (vidurkis)	Šakiaragiai ir nepilni šešiašakiai su storais, masyviais ragais, sveriančiais daugiau nei 250 g	Šešiašakiai, kurių ragų masė sukonzentruota viršuje, o šakos ilgesnės kaip 4 cm (vidurkis)
Penktieji ir šeštieji (5.5–6.5)	Brandūs	Medžiotini (elitiniai brandūs – stirniniai, kurių ragai sveria daugiau nei 320 g)		
Septintieji ir vėlesni (7.5 ir vyresni)	Seniai	Medžiotini		

8 lentelė

Stirnių skirstymas į atrankos grupes pagal ragus ir amžių (išskyrus Pietvakarių Lietuvoje)

Ragai (skliaustuose – amžius metais)	Amžiaus klasė	Atrankiniai	Perspektyvūs	Labai perspektyvūs
Pirmieji (1.5)	Metiniai	Gumbaragiai. Ylaragiai, kurių ragai ploni ir trumpesni kaip 10 cm. Ylaragiai, kurių ragai labai nevienodo ilgio.	Ylaragiai, kurių ragai ilgesni kaip 10 cm arba stori. Nepilni šakiaragiai.	Pilni šakiaragiai ir su šakotesniais ragais
Antrieji (2.5)	Jauni	Gumbaragiai. Ylaragiai. Nepilni šakiaragiai. Šakiaragiai su trumpesnėmis nei 3 cm ragų šakomis (vidurkis)	Šakiaragiai su ilgesnėmis kaip 3 cm ragų šakomis (vidurkis)	Nepilni šešiašakiai ir su šakotesniais ragais

Tretieji ir ketvirtieji (3.5–4.5)	Viduramžiai	Šakiaragiai ir nepilni šešiašakiai, išskyrus su labai masyviais ragais, sveriančiais daugiau nei 230 g. Šešiašakiai, kurių ragų masė sukoncentruota apačioje, o šakos trumpesnės kaip 4 cm (vidurkis)	Šakiaragiai ir nepilni šešiašakiai su storais, masyviais ragais, sveriančiais daugiau nei 230 g	Šešiašakiai, kurių ragų masė sukoncentruota viršuje, o šakos ilgesnės kaip 4 cm (vidurkis)
Penktieji ir šeštieji (5.5–6.5)	Brandūs	Medžiotini (elitiniai brandūs – stirninai, kurių ragai sveria daugiau nei 300 g)		
Septintieji ir vėlesni (7.5 ir vyresni)	Seniai	Medžiotini		

IV. Baigiamosios nuostatos

12. Sumedžiotų žvėrių ragai turi būti paruošiami, kaukolės kaulus ir apatinį žandikaulį nuvalant nuo minkštųjų audinių ir išbalinant kaulus. Balinant turi būti išsaugoma natūrali apatinio žandikaulio dantų spalva. Tauriųjų elnių, danielių, stirnių ragai turi būti paruošiami su visa kaukole. Briedžių ragus leidžiama paruošti su kaukolės dalimi. Visais atvejais privaloma paruošti apatinio žandikaulio dešiniąją pusę.

13. Siekiant nustatyti, ar žvėrys yra medžiojami, laikantis šiuose Nuostatuose nustatytų reikalavimų, per medžioklės sezoną įgyti elninių žvėrių trofėjai, vadovaujantis Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių ir Medžioklės trofėjų apžiūrų organizavimo tvarkos reikalavimais, turi būti pateikiami kasmet organizuojamai medžioklės trofėjų apžiūrai.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [233](#), 2002-05-08, Žin., 2002, Nr. 55-2210 (2002-06-05), i. k. 102301MISAK00000233

Dėl aplinkos ministro 2002 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 124 "Dėl medžioklės trofėjų apžiūros ir medžioklės trofėjų ekspertų tarybos" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-151](#), 2007-03-14, Žin., 2007, Nr. 32-1166 (2007-03-17), i. k. 107301MISAK00D1-151

Dėl aplinkos ministro 2002 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 124 "Dėl medžioklės trofėjų apžiūros ir Medžioklės trofėjų ekspertų tarybos" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-598](#), 2008-11-11, Žin., 2008, Nr. 133-5148 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK00D1-598

Dėl aplinkos ministro 2002 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 124 "Dėl medžioklės trofėjų apžiūros ir medžioklės trofėjų ekspertų tarybos" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-389](#), 2010-05-12, Žin., 2010, Nr. 57-2818 (2010-05-18), i. k. 110301MISAK00D1-389

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 124 "Dėl medžioklės trofėjų apžiūros ir medžioklės trofėjų ekspertų tarybos" pakeitimo